

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a dr. H K ügyvéd () által képviselt **Fressnapf-Hungária Állateledel és Felszerelés Nagy- és Kiskereskedelmi Kft.** (1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 11/c.) felperes által a dr. Számadó Tamás irodavezető jogtanácsos által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes ellen versenyfelügyeleti ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy az illetékes adóhatóság külön felhívására fizessen meg utólag 1,500.000,-Ft (azaz Egymillió-ötszázezer forint) eljárási illetéket.

Kötelezi a bíróság felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg alperesnek 40.000,-Ft (azaz Negyvenezer forint) perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül ennél a bíróságnál 3 példányban előterjesztett, Fővárosi Törvényszékhez címzett fellebbezéssel lehet élni.

I n d o k o l á s :

A perben a bíróság a következő tényállást állapította meg:

A felperesi gazdasági társaság a németországi Fressnapf Beteiligungs GmbH magyarországi leányvállalata, mely a magyar piacon 2005. óta jelen van.

Felperes fő tevékenysége: dísznövény, vetőmag, műtrágya, hobbiállat-eledel kiskereskedelem.

Felperes 2015. január 15-től kezdve „25 év szeretete egy helyen” szlogennel kampányt kezdeményezett, melynek kapcsán kiterjedt kereskedelmi kommunikációt folytatott. A kampány eredetileg a Fressnapf cégcsoport nemzetközi kampányának magyarországi adaptációja volt, azzal a céllal, hogy a vásárlói lojalitást kedvezmények nyújtásával köszönje meg. A kampány 2015. december 31-ig lett meghirdetve.

A kampányban használt pecsétgyűjtő kártya, vagy füzet a felperes által a fogyasztóknak átadott olyan gyűjtőeszköz volt, amelynek egyik oldalán a kampány feltételei voltak feltüntetve, a másik oldalán pedig 25 pecsét elhelyezésére alkalmas téglalap volt található. Az induló feltételek szerint a fogyasztó a kártyán összegyűjtött 25 pecsét után kap egy 25.000,- Ft értékű utalványcsomagot. Az utalványcsomag összesen 25.000,Ft értékű, 1000,-Ft, illetve 2015. július 1. napjától 1000,-Ft és 2000,-Ft értékű címletekből álló utalványt tartalmazott.

A pontgyűjtés feltételei az alábbiak szerint alakultak: 2015. január 15-től 2015. január 25-ig minden 5.000,-Ft feletti vásárlás esetén egy pecsét járt. 25 db pecsétért pedig 25.000,-Ft értékű árkedvezményre jogosító utalványt kapott a vásárló, amit 2016. március 31-ig válthatott be. Egyszerre csak egy jubileumi pecsétfüzet volt használható, újat csak azután igényelhetett a vásárló, ha az előző már betelt. Az utalványcsomag 1000,-Ft értékű címletekből állt. 2015. január 26. és 2015. június 30. között a kampány feltételei lényegében megegyeztek az előző időszak feltételeivel, azzal a kiegészítéssel, hogy feltüntetésre került az, hogy pecsétkiadás 2015. december 31-ig tart. a pecsétgyűjtő kártya pedig a készlet erejéig elérhető az üzletekben.

Felperes 2015. május 16. és június 30. között előzetes bejelentés nélkül szüneteltette a korábban megszerzett utalványok beváltásának lehetőségét. Ezen időszak alatt a vásárlók semmiféle tájékoztatást nem kaptak.

2015. július 1-től kezdve a beváltás feltételei az alábbi módon változtak: az utalványcsomag 5 db 1000,-Ft, és 10 db 2000,-Ft értékű címletekből állt, vásárlásonként egy darab utalvány váltható be, az 1000,-Ft értékű utalványok egyszeri, 15 000,-Ft feletti felszerelés és/vagy alom vásárlása esetén használhatóak fel, a 2000,-Ft értékű utalványok egyszeri, 25 000,-Ft feletti felszerelés és/vagy alom vásárlása esetén használhatók fel 2015. július 1. és 2016. június 30. között valamennyi áruházban.

A kampány során 2015. január 15. és 2015. augusztus 15. között 241 db e-mail, és 45 db panaszkönyvi vásárlói bejegyzés érkezett felpereshez kifogásolva a kampány egyes elemeit, különösen a beváltási feltételek hátrányos megváltoztatását.

Felperes arra hivatkozva, hogy álláspontja szerint bizonyos, un. üzleti vásárlói visszaéltek a kampány lehetőségével, ezzel kapcsolatban adójogi jogsértést feltételezve megkereste az ügyben az illetékes adóhatóságot.

Alperes mindezen tényeket észlelve eljárást indított felperes ellen, arra hivatkozva, hogy felperes a kampány során valószínűsíthetően nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel járt el a szükséges mennyiségek meghatározásakor, figyelemmel arra, hogy a pontgyűjtő füzetek az akció korai szakaszában már elfogytak, továbbá az utalványok kiadását is szüneteltette.

Mindezek alapján felperes valószínűsíthetően megvalósította a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény 3. § (2) bekezdésében leírt tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot.

Az eljárás lefolytatását követően alperes a Vj/64/2015. sz. határozatával

I. megállapította, hogy felperes a 2015. január 15. és december 31. között lefolytatott, az utalványok beváltásának 2016. június 30-ig történő meghosszabbításával lebonyolított „25 év szeretete egy helyen” elnevezésű kampánya feltételeinek kialakítása, illetve a 2015. július 1-től az utalványok beváltási feltételeinek megváltoztatása során nem az ésszerűen elvárható szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal járt el. Felperes az utalványok beváltásának 2015. május 16. és június 30. közötti szüneteltetésével majd a beváltás feltételeinek megváltoztatása során fogyasztók megtévesztésére alkalmas tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.

Mindezek alapján

II. kötelezte felperest a hatóság 100 000 000,-Ft bírság megfizetésére, valamint

III. kötelezte arra, hogy oly módon kompenzálja azon fogyasztóit, akik a kampány során betelt, de még be nem váltott pecsétgyűjtő füzetrel rendelkeztek, hogy minden ilyen fogyasztó számára, 25 db egyenként 1000,-Ft címletű utalványt biztosítson a határozat kézhezvételét követő három hónapon belüli kezdettel, legalább két hónapos időtartamig, melynek során a fogyasztók a kampány eredeti feltételei szerint, azaz valamennyi termékkörre és alkalmanként beválthatósági korlát és további vásárlási kötelezettség nélkül használhatják fel azokat.

IV. Kötelezte továbbá felperest a hatóság arra, hogy azon fogyasztóinak, akik a kampányból be nem telt pecsétgyűjtővel rendelkeznek, a pecsétgyűjtő leadása ellenében az abban lévő pecsétek után egyenként 1000,-Ft árkedvezményt biztosítson, melyeket a fogyasztók a kampány eredeti feltételei szerint, azaz valamennyi termékkörre és alkalmanként beválthatósági korlát és további vásárlási kötelezettség nélkül használhatják fel azokat a határozat kézhezvétele után 3 hónapon belüli kezdettel, legalább két hónapos időtartamig.

V. Kötelezte továbbá felperest a hatóság arra, hogy azon fogyasztóinak, akiknek a kampány során a betelt pecsétgyűjtőjük beváltását követően még maradtak fel nem használt 1000,- vagy 2000,-Ft címletű utalvényaik, azok felhasználását az eredeti feltételek mellett, azaz további vásárlási kötelezettség alkalmanként beválthatósági korlát és termékköri megkötés nélkül tegye lehetővé a határozat kézhezvétele után három hónapon belüli kezdettel legalább két hónapos időtartamig.

VI. Kötelezte továbbá a hatóság felperest arra, hogy a határozat kézhezvételétől számított 5 napon belül a weblapjának bejelentkező oldalán, valamint két héten belül valamennyi áruházában kihelyezett tájékoztatókon az olvasók, illetve a fogyasztók számára jól látható helyen, formában és méretben jelentesse meg, helyezze el jelen határozat rendelkező részének teljes szövegét, illetve

VII. kötelezte arra, hogy a határozat kézhezvételét követő 120 napon belül részletes igazolást nyújtson be a Gazdasági Versenyhivatalhoz a jelen rendelkezés III-VI. pontjainak teljesítéséről.

A határozat indokolása szerint a kampány kezdetekor semmilyen, akár a részvételi, akár az utalványok felhasználására vonatkozó korlátozó feltételt nem határozott meg felperes, ugyanakkor a 2015. július 1. napjával meghatározott összegerszerűség és termékkör meghatározás lényegesen szigorúbb, hátrányosabb feltételeket jelentett a fogyasztók számára.

A vevőnek joga van a vásárlási szokásain változtatni, jogszerűen élve egy kampány által biztosított lehetőséggel, ezzel a fogyasztói attitűddel felperesnek mindenképpen már a kampány megtervezése során számolnia kellett volna megfelelő gondosság tanúsítása esetén. Felperes régóta jelen van az üzleti életben, jelentős piaci tapasztalatokkal rendelkezik, így ezen várható vásárlói szokásváltozásokat kellő körültekintés esetén előre kellett volna látnia, vagy legalábbis vélelmeznie, ennek megfelelően kellett volna a kampány feltételeit kialakítania. Felperes a kampánnyal összefüggő, általa vélelmezett adócsalással kapcsolatosan bizonyítékra hivatkozni nem tudott. A kampány eredeti feltételei nem írták elő, hogy a pecsétek gyűjtése során a vásárlóknak azonosítani kell magukat, így az sem volt tilalmazott, hogy a pecséteket más személy váltsa be, mint aki azokat összegyűjtötte. Megállapítható volt az is, hogy a kampány során a kampány lehetőségeit felhasználó személyek, szervezetek semmiféle jogsértést nem követtek el, mindössze a kampány feltételeinek megfelelően jártak el. Felperes nem szabályozta körültekintően a kampány feltételeit, a pecsétek megszerzésének és beváltásának módját, ezen körülmény egyértelműen felperesnek felróható, ezen mulasztás következményeit felperesnek kell viselnie. Felperes felelősségét, a megfelelő körültekintés elmulasztását nem menti ki, illetve a fogyasztók megtévesztését egyáltalán nem befolyásolja az, hogy felperes bizonyos személyek, szervezetek részéről jogsértéseket feltételezett. Megfelelt a kampány feltételeinek a vásárlók azon magatartása, hogy úgy változtatták meg vásárlói szokásaikat, hogy a pecsétgyűjtés feltételeivel megszabott 5 000,-Ft-os értékhatárhoz igazítva realizálták a beszerzéseiket, illetve ehhez az értékhatárhoz igazították vásárlásaikat. Felperes magatartása alkalmas volt a fogyasztói döntések torzítására is, mivel a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára, a pecsétgyűjtés megkezdésére készítette, amit egyébként nem hozott volna meg. A kampány feltételeinek megváltoztatása hirtelen és minden előzetes bejelentés nélkül egyik napról a másikra történt. Felperes nem vette figyelembe azt, hogy a módosított feltételekkel olyan fogyasztókat is kizárt az eredeti feltételek szerinti utalványbeváltás lehetőségéből, akik az általa tervezett módon havonta csak egy-két pecsétet gyűjtöttek.

Felperes 2015. szeptember 15-én kötelezettségvállalási nyilatkozatot terjesztett elő alperesnél, azonban alperes álláspontja szerint ez nem volt alkalmas az eljárás megszüntetésére, miután a vállalás tartalma és a jogsértés orvoslása közötti kapcsolat nem volt egyértelműen kimutatható.

Felperes 2016. február 19-én újabb kötelezettségvállalást terjesztett elő, azonban alperes szerint az ezáltal elérhető előnyök lényegesen kisebbek, mint a határozat meghozatalával elérhető cél a közérdek védelme érdekében.

A jogsértés megállapítását követően alperes az eset összes körülményei illetve a Bíróságközlemény alapján döntött a jogkövetkezményről.

A határozat ellen felperes kereseti kérelmet terjesztett elő, arra hivatkozva, hogy a határozat megalapozatlan és jogsértő.

Felperes elsődlegesen kérte a határozat bírság kiszabására vonatkozó rendelkező részének, annak felperesre vonatkozó indoklásának, mint a határozat jól elkülöníthető intézkedésének hatályon kívül helyezését, másodlagosan kérte a határozat megváltoztatását oly módon, hogy a bíróság mellőzze a kiszabott bírságot, harmadlagosan kérte a kiszabott bírság jelzésértékű szintre csökkentését, negyedlegesen kérte a kiszabott bírság jelentős mértékű csökkentését. A határozatba foglalt kötelezések tekintetében kérte felperes elsődlegesen a határozat megváltoztatását, oly módon, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy csak azon fogyasztókat szükséges kompenzálni, akik 25 pecsétrel ellátott, illetve utalványokra át nem váltott pecsétgyűjtő kártyával rendelkeznek, másodlagosan kérte a határozat megváltoztatását oly módon, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy csak azon fogyasztókat szükséges kompenzálni, akik 25 pecsétrel illetve utalványokra át nem váltott pecsétgyűjtő kártyával rendelkeznek, illetve azon fogyasztókat, akik 12-24 db pecsétrel ellátott pecsétgyűjtő kártyával rendelkeznek. Harmadlagosan kérte felperes a határozat megváltoztatását oly módon, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy csak azon fogyasztókat szükséges kompenzálni, akik 25 pecsétrel ellátott, illetve utalványokra át nem váltott pecsétgyűjtő kártyával rendelkeznek, illetve azon fogyasztókat, akik 1-24 db pecsétrel ellátott pecsétgyűjtő kártyával rendelkeznek. Fentiek hiányában kérte a határozat megváltoztatását oly módon, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy csak a fogyasztóknak minősülő vásárlókat szükséges kompenzálni.

A keresetlevél indoklása szerint felperes megfelelő módon és körültekintéssel járt el mind a kampány megtervezése, mind annak lebonyolítása során. Felperes a jóhiszeműség és tisztesség elvének megfelelően járt el amikor fellépett a kiskereskedők, állatorvosok, alapítványok és egyéb üzleti ügyfelek visszaélésszerű magatartásával szemben, amely káros lehetett a fogyasztói jólétre. Alperes nem tárta fel megfelelő módon és mélységben a tényállást, számos lényeges körülményt nem, vagy nem megfelelő módon vett figyelembe. Alperes a feltárt tényekből helytelen következtetéseket levonva jogsértő döntést hozott, nem vette figyelembe azt sem, hogy felperes utóbb megpróbálta megfelelő módon kompenzálni az esetleg károsodott vásárlóit. Alperes figyelmen kívül hagyta, hogy felperes fel kívánt lépni a kampány vonatkozásában visszaélésekkel gyanúsítható személyekkel szemben (lásd: adóhatósági feljelentés). Az alperes által alkalmazott bírság kirívóan túlzott és aránytalan, alperes egyáltalán nem vette figyelembe az enyhítő körülményeket megfelelő módon.

Felperes hivatkozott továbbá súlyos eljárási hibákra, amelyeket alperes a közigazgatási eljárás során vétett.

A Versenytanács azzal, hogy további bizonyítékok beszerzését foganatosította, jogsértő módon átvette át az eljárás során a vizsgáló feladatkörét.

Felperes kifogásolta továbbá, hogy alperes nem határozta meg, hogy pontosan mi lett volna az az elvárható magatartás, amit felperesnek tanúsítania kellett volna.

Alperes jogsértő módon nem jelölte meg azt sem, hogy milyen jogszabályon alapul a szakszerűség és a gondosság hiányának megállapítása, illetve alperes nem határozta meg azt sem, hogy mi lett volna a helyes magatartás felperes részéről..

Alperes a kereset elutasítását kérte, fenntartván a határozatban foglaltakat.

A kereset nem alapos.

Az eljárási kifogások.

A bíróság eljárási hiba okán csak akkor vonhatja kétségbe az alperesi döntés helyességét, jogszerűségét, ha az eljárási hiba döntően kihatott az ügy érdemére, az ügyben hozott érdemi döntésre.

A becsatolt iratokból megállapítható, hogy alperes olyan eljárási hibát, amely a határozatot érdemben befolyásolta volna, nem követett el. Felperes az eljárás során végig érdemben gyakorolhatta nyilatkozattételi, iratbetekintési és védekezési jogát.

Az eljáró Versenytanácsot egyrészt nem kötik a vizsgálati szakasz megállapításai és következtetései, másrészt a Versenytanács szuverén módon maga is dönthet további bizonyítékok és nyilatkozatok beszerzéséről. Ez nem jelenti azt, hogy a Versenytanács átveszi a vizsgáló feladatkörét.

Alperes megfelelő módon és mértékben tisztázta a döntéshez szükséges tényállást, amelynek tekintetében lényegében érdemi vita nem is volt a felek között, felperes mindössze alperesnek a tényállásból levont következtetéseit és értékelését vitatta.

Felperes az általa kifogásolt eljárási hibák tényleges voltát és relevanciáját nem bizonyította.

Felperes a közigazgatási eljárás során nem terjesztett elő kifogást az alperesi eljárás szabálytalansága miatt.

A kereset érdemi felvetései.

A 2008. évi XLVII. törvény (Fttv.) 3. § (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.

Az Fttv. 3. § (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat

a) melynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (szakmai gondosság követelménye) és

b) mely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut vagy aki a címzettje és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, melyet egyébként nem hozott volna meg (a fogyasztói magatartás torzítása) vagy erre alkalmas.

A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

Az Fttv. 4. § (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen, tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is.

Alperes a per során hivatkozott arra, hogy a felperesi jogsértő magatartás lényegében három lépésben valósult meg, ehhez igazodtak az alperes által meghatározott jogkövetkezmények is. Felperes ugyanis mulasztott (ti. jogsértést követett el) a kampány megtervezése során, majd jogsértő módon minden kommunikációt mellőzve szüneteltette az utalványok beváltásának lehetőségét, végül jogsértő módon és mértékben változtatta meg a kampány feltételeit.

A bíróság álláspontja szerint ez a trichotómia okszerűen igazolható és elfogadható, miután a kampány pontosan ezen három elem szoros és egyértelmű korrelációja, egymásra épülése révén folyt le. Ez hármas struktúra egyébként a határozatból is egyértelműen levezethető (ti. alperes kitért részletesen mind a három magatartás értékelésére).

A fogyasztó üzleti-piaci magatartása, az ezzel kapcsolatos döntései legtöbbször egymásra épülnek. Ezt a folyamatot teljes egészében, minden szakaszában védeni kívánja a jog.

A bíróság a felperesi kereset összefüggései és átfedései okán a fenti hármas tagolást követte.

A kampány megtervezése.

Teljesen egyértelmű és külön bizonyítás nélkül, köztudomású tényként elfogadható azon fogyasztói attitűd, miszerint egy kedvezmény elérése érdekében a fogyasztó szívesen változtat vásárlási szokásain, különösen akkor, ha a kedvezmények elérésére fordított energia, illetve költség nem éri el a kedvezmények révén elérhető gazdasági előnyöket.

Felperes a kampány tervezése során nem vette figyelembe ezt az evidenciát.

Felperes a kampány tervezése során semmiféle különbséget nem tett a vásárlói között, nem számolt azzal a kézenfekvő lehetőséggel, hogy az ún. üzleti vásárlói is élni fognak a kampány által biztosított lehetőségekkel.

Az üzleti vásárlók is jogszerűen - betartva a kampány felperes által meghatározott feltételeit - jártak el.

Felperesnek a kampány tervezésekor tudnia kellett, hogy a forgalmán belül mi a relevanciája és a volumene az üzleti vásárlóinak. Egy olyan piaci tapasztalatokkal rendelkező szereplőnek, mint felperes, számolnia kellett volna azzal, hogy ez a vásárlói kör is alkalmazkodni fog a kampány kínálta lehetőségekhez (ez a haszon növelése érdekében megváltoztatott magatartás lényegében közgazdasági-piaci evidencia).

Felperesnek mindezek alapján viselnie kell a mulasztása következményeit.

A „25 év szeretete egy helyen” kampánymottó nem utal arra, hogy a vásárlói hűség jutalmazása csak a vásárlók egy bizonyos körét kívánta megcélozni.

Felperes elmulasztotta a kampány tervezése során azt a szükséges mértékű differenciálást, amely révén a későbbi anomáliák elkerülhetőek lettek volna.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
3.K.31.832/2016/26.

Ha vásárlói kör szükséges mértékű differenciálásához szükséges eszközök vagy adatok nem álltak felperes rendelkezésére, és ennek ellenére olyan kampányt tervezett és vezetett be, amelynek feltételei mindenkire egyformán vonatkoztak, akkor az ebből eredő kockázatot felperesnek kell viselnie.

A kampány ideiglenes szünetelése.

Felperes, miután észlelte, hogy a kampány nem a tervei szerint alakul (ti. várhatóan jóval nagyobb költségekkel fog járni a tervezettnél), 2015. május 16. és június 30. között szüneteltette az utalványok beváltásának lehetőségét.

A fogyasztók – miután ezen időszak alatt semmiféle érdemi információt nem kaptak felperestől – az eredeti feltételeknek megfelelően hozták meg üzleti döntéseiket, tovább folytatták a pecsétgyűjtést.

Felperes ekkor már tudta, hogy a kampány nem az eredeti terveinek megfelelően alakult, és azokon változtatni fog, ezzel viszont a fogyasztókat megtévesztette (ti. mintegy hat héten keresztül tévedésben tartotta).

Felperes az üzleti tisztesség elve alapján köteles lett volna a fogyasztókat közvetlenül érintő üzleti döntéseiről megfelelő, időszzerű tájékoztatást adni.

A kampány feltételeinek megváltoztatása.

Felperes 2015. július 1. napjától megváltoztatta a kampány (ti. az utalványok beváltásának) feltételeit. Ezen új feltételek azonban lényegesen kedvezőtlenebbek voltak a korábbiakhoz képest, miután felperes a beváltást vásárlási összeghatárhoz és csak meghatározott termékek megvásárlásához kötötte.

Felperes semmilyen módon nem bizonyította sem a közigazgatási eljárás, sem a per során azt, hogy a kampányában résztvevő vásárlók egy része bármilyen módon jogszerűtlenül járt volna el, vagy megszegte volna a kampány felperes által meghatározott feltételeit.

Amennyiben a vásárlók a felperes által korábban meghatározott feltételek szerint jártak el, úgy az ezzel kapcsolatos következményeket felperesnek kell viselnie. Felperes a korábbi hibás döntésének következményeit nem háríthatja át a fogyasztókra. Nem menti felperes felelősségét a jogsértésért azon körülmény sem, hogy a kampány eredeti feltételek szerinti lebonyolítása lényeges költségnövekedést eredményezett volna, hiszen ez a költségnövekedés felperes hibás, nem eléggé körültekintő kampánytervezésének a következménye volt.

Az üzleti eredmény a gyakorlatban is igazolta, hogy a kampánynak forgalomnövelő hatása is volt. Amennyiben csak a jutalmazás szándéka vezette volna felperest, akkor nem kötötte volna olyan vásárlási értékhatárhoz a pecsétgyűjtést, amely összességében egyértelműen növelte felperes forgalmát. Amennyiben kizárólag a vásárlói hűség jutalmazása volt a kampány célja, úgy az olyan módon is megoldható lett volna, ami nem jár együtt a forgalom növekedésével. Felperes nem bizonyította azon állítását sem, hogy a forgalomnövekedést a két új üzlet megnyitása eredményezte, sőt implicit módon a két új üzlet (miután alappal vélhetően ezek is részt vettek a kampányban) csak tovább növelte a kampány dimenzióit és hatásait.

Felperes egyértelműen az addigi átlagot meghaladó vásárlási értékhez kötötte a kedvezmények megszerzését. Megállapítható volt, hogy a kampány időszakában a vásárlók többször és többet költöttek felperes üzleteiben.

Felperes ugyancsak nem bizonyította azon feltételezését sem, hogy a kampánnyal szinte visszaélők kifejezetten csak üzleti vásárlók voltak.

Felperes vásárlói maguk nyilatkoztak úgy a közigazgatási eljárás során, hogy kifejezetten abban a tudatban kezdték el gyűjteni a pecsétet, hogy az azok révén megszerezhető utalványokat majd bármire be lehet váltani.

Felperes a kampány indulásakor a beváltást nem kötötte semmiféle korlátozáshoz.

A kampány megváltoztatása a kedvezmények jelentős csökkentésével járt, így az eredeti feltételekhez viszonyítva egyértelműen a fogyasztók megtévesztését jelentette. Felperes a változtatás során ugyancsak nem tett különbséget a kétféle fogyasztói kör között, viszont olyan változtatásokat vezetett be, amelyek mind a fogyasztókat, mind az üzleti vásárlókat egyaránt hátrányosan érintették.

Felperes hivatkozott arra, hogy az általa az üzleti vásárlók részéről vélelmezett visszaélések károsak lehettek a fogyasztói jólétre.

Felperes ezen állítását (ti. vélelmét) semmilyen módon nem támasztotta alá, sőt éppen felperes magatartása hathatott (ti. a panaszok alapján hatott is) hátrányosan a fogyasztók habituális percepciójára.

Nem teszi az alperes által megállapított jogsértést meg nem történtté az, hogy felperes utóbb kompenzálni kívánta a kampány által hátrányosan érintett vásárlóit.

Ezen körülményt alperes egyrészt a bírságösszeg meghatározásánál enyhítő körülményként vette figyelembe, másrészt a felperesi kompenzációk vagy nem álltak szoros és releváns korrelációban az okozott hátrányokkal (ld. pl. a menhelysegítő kampány jellegét és célját), vagy nem minden esetben voltak alkalmasak (ti. pl. egy ajándék táska vagy egy kis értékű utalvány) a hátrányt szenvedett vásárlók esetében az eredeti (ti. a kampány induló feltételeinek megfelelő) állapot helyreállítására, illetve a közérdek védelmére.

A felperes által hivatkozott adóhatósági bejelentésnek az alperesi határozat jogszerűsége szempontjából relevanciája nincs, miután egyrészt alperes versenyjogi szempontból, a versenyjogi jogszabályok alapján folytatja le az eljárását és hozza meg a döntését, másrészt felperes ezen vélelmének megalapozottságát önmagában egy adóhatósági bejelentés nem bizonyítja. Releváns korreláció e téren már csak azért sem állapítható meg, mert még egy esetlegesen utólag megállapított adójogi visszaélés sem menti ki felperes felelősségét az alól, hogy a kampányt és annak módosítását nem kellő körültekintéssel és szakmai tisztességgel végezte (ti. megfelelő felperesi alaposág és gondosság esetén egy ilyen probléma fel sem merülhetett volna).

A kereset egyéb felvetései.

Természetesen szintén nincs jelentősége - felperes hivatkozásával ellentétben - annak a körülménynek, hogy voltak vásárlók, akiket nem ért a kampány következtében kár vagy hátrány.

A jogsértés megállapíthatóságához nem szükséges az, hogy az összes vásárló érintett legyen (akár még konkrét kár bekövetkezése sem feltétel).

Felperes a per során kifogásolta azt, hogy alperes olyan bírósági döntésekre is hivatkozott, amelyek felperes számára nem elérhetőek.

A bíróságot nem kötik más bíróságok egyedi döntései, így a bíróság ezen ügyben is a feltárt tények, a vonatkozó jogszabályok és saját meggyőződése szerint hozta meg a döntését és nem az alperes által hivatkozott más ügyek alapján, vagyis felperest ezzel kapcsolatban hátrány nem érte.

Felperes álláspontjával ellentétben alperesnek nem feladata az, hogy a jogsértés megállapításával egyidejűleg meghatározza azt is, hogy mi lett volna az adott ügyben a jogszerű magatartás. Ez messze túlmutatna alperes hatáskörén és beavatkozást jelentene a vállalkozási szabadság egyes jogosítványaiiba.

Felperes a per során hivatkozott arra is, hogy alperes eljárása és döntése nem felelt meg annak a büntetőjogi jellegnek és követelményeknek, amelyeknek az ilyen eljárásokban is érvényesülniük kell. Az ún. büntetőjogi jelleg természetesen nem jelenti azt, hogy alperesnek a büntetőjog kogens bizonyítási rendszerét és felelősségi alakzatait kell alkalmaznia. A határozatban szereplő jogkövetkezményeket alperes a hivatkozott ágazati jogszabályoknak megfelelően határozta meg, ahogy a bizonyítási eljárást is a rá vonatkozó jogszabályok szerint folytatta le. Önmagában azon körülmény, hogy egy jogkövetkezmény konkrét anyagi és egyéb hátrányokat tartalmaz, nem teszi lehetővé a felperes által hivatkozott analógiát. A jogsértő magatartás szinte minden jogágban hátrányos következményekkel jár az elkövetőre nézve. A hátrányt tartalmazó jogkövetkezmények a közigazgatási jogban (is) a jogszerű magatartás kikényszerítését, illetve a speciális és generális prevenció céljait szolgálják.

Az ártatlanság vélelme ebben az esetben (is) azt a kívánalmat fogalmazza meg, hogy a hatóságnak (ti. alperesnek) kell bizonyítania a jogsértés megállapításához szükséges tényeket.

A szakszerűség és a gondosság hiányára vonatkozó jogszabályi meghatározás szükségessége.

A szakszerűség, a gondosság, az elvárható körütekintés olyan fogalmak, amelyek (és így amelyek hiányának) a pontos meghatározása generálisan nem lehetséges, miután az ezek alapjául szolgáló tényállások taxatív módon nem határozhatóak meg. Ezek fennállását (vagy hiányát) mindig az adott piac, az adott piaci szereplők, az adott ügyletek és az összes releváns körülmény ismeretében lehet meghatározni. Az ezen fogalmak mögött álló tények a legtöbb esetben olyan közgazdasági-piaci-behaviorista-lélektani evidenciák (ti. pl. a vásárlók releváns többségének érdeklődését felkeltik, vásárlási attitűdjeit, ügyleti döntéseit erősen befolyásolják a kereskedő által biztosított kedvezmények, vagy pl. egy felkészült, tisztességes kereskedőnek számolnia kell egy kampány révén megváltozó vásárlási hajlammal, vagy egy korábban, a jövőre nézve biztosított kedvező feltételt nem lehet önmagában a kereskedő költségeinek csökkentése okán az eredetileg megadott határidő előtt visszavonni, mert ezzel a kereskedő megteveszti a fogyasztókat, stb.), amelyek külön tételes bizonyítást nem igényelnek.

A hiányuk megállapításához ezért nem szükséges külön, erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés.

A jogkövetkezmények.

A Pp. 339/B. §-a alapján a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

Az alperes által meghatározott bírság egyértelműen megfelel a fenti feltételeknek, megfelel a generális és speciális prevenció céljainak. A bírságösszeg értékelése körében a bíróságnak nincs hatásköre arra, hogy alperes általános bírságolási gyakorlatát felülvizsgálja, illetve értékelje (ti. viszonyítson az alperes által más ügyekben kiszabott bírságokhoz), hiszen ezzel túllépné a hatáskörét, továbbá ezzel óhatatlanul állást foglalna a per tárgyát nem képező más ügyek jogkövetkezményei (ti. azok megfelelése) tekintetében is.

Alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az ügy egyedi körülményei alapján kell minden esetben a bírságot, illetve az egyéb jogkövetkezményeket meghatározni.

Az alperes által kiszabott egyéb jogkövetkezmények pedig megfelelnek annak a jogszerű alperesi célkitűzésnek, hogy a fogyasztókat olyan helyzetbe kell hozni, mint amilyenbe a kampány eredeti feltételei révén kerültek.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy alperes a tényállást a megfelelő módon és a szükséges mértékben feltárta, majd annak alapján okszerű következtetések révén megalapozott és jogszerű döntést hozott.

Az illetékre és a perköltségre vonatkozó rendelkezés a Pp. 78. § (1) bekezdésén, az 1990. évi XCIII. tv. 42. § (1) bekezdés a) pontján, illetve a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-án alapul.

Budapest, 2017. január 3.

dr. Mohay György s. k.
bíró